

ΚΡΑΤΙΚΗ
ΟΡΧΗΣΤΡΑ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΒΑΓΚΝΕΡ | ΒΕΡΝΤΙ

ΒΙΟΙ ΠΑΡΑΛΛΗΛΟΙ

200 χρόνια από τη γέννησή τους

Παρασκευή 27/9/2013

Αίθουσα Τελετών Α.Π.Θ.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού

Η Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης επιχορηγείται
και εποπτεύεται από το ΥΠ.ΠΟ.Α.

ΚΡΑΤΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΕΙΔΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΣΥΝΑΥΛΙΩΝ
(Ε.Τ.Ο.Σ.)

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΜΥΡΑΤ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΖΕΡΒΑΣ

ΑΝ. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ
ΚΕΛΛΥ ΜΙΜΗΚΟΠΟΥΛΟΥ

ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΔΟΜΝΑ ΕΥΝΟΥΧΙΔΟΥ

ΜΕΛΗ
ΜΑΡΙΑ ΒΟΖΙΚΗ
ΜΙΧΑΛΗΣ ΛΑΠΙΔΑΚΗΣ
ΕΥΣΤΑΘΙΑ ΜΑΥΡΙΔΟΥ-ΓΚΟΥΤΖΙΚΑ

Επιμέλεια εντύπου: Σάκης Ιωαννίδης
Μουσικολογικές αναλύσεις: Evelin Voigtmann
Φωτογραφίες ΚΟΘ: Χάρης Μπίλιος
Σχεδιασμός εντύπου: Ρέα Δουφέκα
Εκτύπωση: ΚΕΘΕΑ Σχήμα & Χρώμα

ΑΙΘΟΥΣΑ ΔΟΚΙΜΩΝ Κ.Ο.Θ.
Λ. Νίκης 73, 54622, Θεσσαλονίκη
Τηλ. 2310 257900
Fax. 2310 252035
E-mail: info@tssso.gr

www.tssso.gr

Facebook: www.facebook.com/thessalonikistatesymphonyorchestra

Youtube: <http://www.youtube.com/user/TheTSSO>

ΒΑΓΚΝΕΡ | ΒΕΡΝΤΙ

ΒΙΟΙ ΠΑΡΑΛΛΗΛΟΙ

200 χρόνια από τη γέννησή τους

Παρασκευή 27 Σεπτεμβρίου 2013

Αίθουσα Τελετών Α.Π.Θ., 21:00

Διεύθυνση ορχήστρας: **Philippe Forget**

Σοπράνο: **Stephanie Friede**

Τενόρος: **Δημήτρης Πακσόγλου**

Μικτή Χορωδία Θεσσαλονίκης
(σε διδασκαλία **Μαίρης Κωνσταντινίδου**)

Πρόγραμμα

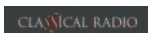
Wagner: Siegfried Idyll

Wagner/Henze: Wesendonck Lieder

Verdi: Sinfonia in re maggiore

Verdi: Inno delle Nazioni

ΧΟΡΗΓΟΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ:

Ρίχαρντ Βέρντι & Τζουζέπε Βάγκνερ

Όχι, δεν πρόκειται περί τυπογραφικού λάθους! Είναι όμως ένας εύστοχος τρόπος να φανερί η σχέση που ενώνει αυτούς τους δύο γίγαντες της μουσικής, εκτός από την κοινή χρονολογία γέννησης. Λίγα είναι τα παραδείγματα στην ιστορία της μουσικής που συνδυάζουν με τέτοια μαγεία δύο ανθρώπους που άφησαν ένα ανεξίτηλο στίγμα στο μέλλον και που έχουν τόσα κοινά, αλλά και τόσες διαφορές ταυτόχρονα. Ο Ρίχαρντ Βάγκνερ και ο Τζουζέπε Βέρντι είναι οι δύο όψεις του ίδιου νομίσματος και ας ακούγεται περίεργο.

Εάν κάποιος είναι προληπτικός, θα μπορούσε να ισχυριστεί πως το γεγονός ότι και οι δύο γεννήθηκαν μια χρονιά όπου ο αριθμός 13 κυριαρχεί, ήταν ο λόγος για τον οποίο μεγαλούργησαν. Δεν είναι όμως οι αριθμοί αυτοί που ορίζουν τη ζωή ενός ανθρώπου, αλλά το περιβάλλον του και οι ιστορικές συγκυρίες μέσα στις οποίες γαλουχείται, και η περίπτωση Βέρντι-Βάγκνερ δεν αποτελεί εξαίρεση. Δύο συνθέτες που ποτέ δεν συναντήθηκαν, που προέρχονταν από διαφορετικούς κόσμους και με τελείως διαφορετική άποψη για τη μουσική και την απόδοσή της, καταφέρνουν ακόμα και 200 χρόνια μετά τη γέννησή τους να ενθουσιάζουν και να διχάζουν το κοινό. Γιατί άραγε;

Ως ένα βαθμό, οι δρόμοι που ακολούθησαν έχουν ορισμένες ομοιότητες. Τόσο ο Βάγκνερ, όσο και ο Βέρντι ήταν μουσικές ιδιοφυίες, είχαν μια ξεχωριστή σχέση με το γυναικείο φύλο και αναμείχθηκαν ενεργά με την πολιτική. Κάπου εδώ όμως τελειώνουν τα κοινά και αρχίζουν οι διαφορές. Ο Βάγκνερ αρχικά ήθελε να ασχοληθεί μόνο με το θέατρο, ενώ για τον Βέρντι δεν υπήρχε καμία απολύτως αμφιβολία ότι η όπερα θα ήταν το απόλυτο κέντρο της ζωής του. Ο Βάγκνερ έζησε μια ριψοκίνδυνη ζωή ανάμεσα σε ερωμένες, απατημένους συζύγους, επαναστάσεις που μπορεί να έκοβαν πρόωρα το νήμα της ζωής του, έναν 'τρελό' βασιλιά, μεγαλόπνοα και πανάκριβα σχέδια και τη δική του προσωπική μεγαλομανία. Ο Βέρντι αντίθετα συμβιβάστηκε με μία λιγότερο εντυπωσιακή ζωή, η οποία όμως περιελάμβανε αρκετό προσωπικό δράμα. Η κοινωνική καταξίωση που γνωρίζει μέσα από τη μουσική του, δεν φέρνει και την προσωπική ευτυχία, αφού η σκανδαλώδης – για τα δεδομένα της εποχής – συμβίωσή του με μία τραγουδίστρια, σίγουρα ήταν ένα αγκάθι δυστυχίας για τον ίδιο. Επιπλέον, η ανάμειξή του με την πολιτική φαίνεται να τον εξάντλησε αρκετά, χωρίς όμως να του δημιουργήσει έχθρες, όπως στον ομότεχνό του. Ο Βάγκνερ, ακόμα και σήμερα, εξακολουθεί να αποτελεί μια αμφιλεγόμενη προσωπικότητα και λόγω των διφορούμενων ερμηνειών που μπορεί κανείς να δώσει σε πολλά από τα έργα και τα κείμενά του, ενώ ο Βέρντι εμπνέει τον σεβασμό, χωρίς να προκαλεί μέσα από τη μουσική του κληρονομία.

Ακριβώς σε αυτό το σημείο εντοπίζεται και η μεγαλύτερη και σημαντικότερη διαφορά: στη μουσική κληρονομία που άφησε ο κάθε ένας τους. Και οι δύο αφιερώθηκαν στην υψηλότερη και πολυπλοκότερη των μουσικών ειδών: την όπερα. Όμως οι δρόμοι που ακολούθησαν μέσα σε αυτήν, ήταν ξεχωριστοί.

Ο Βέρντι, όχι τυχαία, αφού γεννήθηκε στη χώρα από την οποία ξεπήδησε η όπερα, βρέθηκε στην αρχή να υπακούει στους άγραφους νόμους της δραματικής όπερας στην Ιταλία. Έχοντας σαν παραδείγματα τις συνθέσεις του Ροσσίνι, του Ντονιτσέτι και του Μπελίνι, τα πρώτα του έργα είναι γεμάτα υψηλά ιδεώδη, δραματικές ερωτικές ιστορίες και ήρωες που κατάγονται από αριστοκρατικές οικογένειες. Όμως ο Βέρντι δεν ικανοποιείται με αυτές τις πρώτες επιτυχίες και στρέφει το ενδιαφέρον του σε χαρακτήρες που θα μπορούσαν να σημάνουν το τέλος της μουσικής του καριέρας. Ξαφνικά, με τον *Ριγκολέτο*, την *Τραβιάτα*, τον *Τροβατόρε*, κάνουν στην εκλεπτυσμένη σκηνή της όπερας την εμφάνισή τους άνθρωποι της καθημερινότητας και κυρίως η κοινωνική αδικία. Στον *Ριγκολέτο* νικάει το κακό, στην *Τραβιάτα* η ηρωίδα πεθαίνει άδοξα και στον *Τροβατόρε* το τέλος είναι εξίσου αιματηρό, όσο και σοκαριστικό.

Παράλληλα, ο Βέρντι αναδεικνύεται και ως ο ιδανικός συνθέτης για την μελοποίηση των σπουδαίων δραμάτων του Ουίλιαμ Σαίξπηρ: *Μακβέθ*, *Οθέλλο*, *Φάλσταφ* (η μοναδική κωμωδία του Βέρντι, που βασίζεται στις *Εύθυμες Χήρες του Γουίνδσορ*). Η μουσικότητα του Βέρντι όμως και η αμίμητη ικανότητά του να ζωντανεύει ακόμα και τον πιο τρομακτικό χαρακτήρα, τον κάνουν τόσο αγαπητό στο κοινό, που οι μελωδίες του γίνονται επιτυχίες και κανείς δεν τον εμποδίζει από το να παρουσιάσει τη δική του πραγματικότητα επί σκηνής, μια πραγματικότητα που ανοίγει τον δρόμο για τον βερισμό και το μεταγενέστερο κίνημα του ρεαλισμού στην όπερα.

Ο Βάγκνερ από την άλλη επιλέγει μία τελείως διαφορετική διαδρομή. Ήδη από τις πρώτες του όπερες γίνεται φανερή η εμμονή του συνθέτη με την μυθολογία, το φανταστικό, τον συμβολισμό και την τελειομανία. Η τελευταία είναι αυτή που τον καθιστά αυτοδίκαιο και απόλυτο άρχοντα επάνω σε κάθε έργο του: ο Βάγκνερ έχει την πρώτη και την τελευταία λέξη στην κυριολεξία, αφού δεν συνθέτει μόνο τη μουσική για τις όπερές του, αλλά και τα ποιητικά κείμενα. Επιπλέον, σταδιακά αρχίζει να αναπτύσσει την θεωρία του για το *Gesamtkunstwerk* (συνολικό έργο τέχνης) που θέτει τις βάσεις για το θέατρο του 20^{ου} αιώνα, αλλά είναι και ένας 'θεωρητικός' προάγγελος του κινηματογράφου. Οι όπερες του Βάγκνερ, ειδικά εκείνες που ανήκουν στους μεγάλους μυθολογικούς κύκλους, όπως η *Τετραλογία του Δαχτυλιδιού*, ο *Τανχόιζερ* και ο *Πάρσιφαλ*, βρίθουν συμβολισμών και νοημάτων, ενώ η μουσική αποτελεί την κορυφαία έκφραση του ύστερου ρομαντισμού. Καμία λέξη και καμία νότα δεν είναι περιττή στο έργο του Βάγκνερ, τουλάχιστον για εκείνους που τον θαυμάζουν μέχρι και σήμερα. Οι πρωταγωνιστές των έργων του βρίσκονται αιχμάλωτοι της μοίρας τους και ακόμα και οι ίδιοι οι θεοί δεν έχουν τη δύναμη να γλυτώσουν από το προδιαγεγραμμένο τέλος τους. Στον Βάγκνερ δεν υπάρχει καλό τέλος, μόνο εξίλεση μέσα από τον θάνατο και κυρίως τη μουσική.

Πόσο νόημα όμως έχει μια σύγκριση ανάμεσα στους δύο; Κανένα, μάλλον. Είναι αδύνατον να συγκρίνει κανείς μουσικά την επιρροή του Βέρντι και του Βάγκνερ, γιατί δεν συνέθεταν μουσική με τον ίδιο τρόπο. Κανείς δεν μπορεί να μιμηθεί ή και να αντιγράψει το ιταλικό ύφος του Βέρντι, ενώ οι σύγχρονοι συνθέτες – ειδικά μουσικής για τον κινηματογράφο – πρέπει να πίνουν νερό στο όνομα του Βάγκνερ για το δώρο του *Leitmotiv* (εξαγγελτικό μοτίβο). Και πάλι όμως δεν μπορούν να φτάσουν τον Βάγκνερ. Επιπλέον και σαν χαρακτήρες υπήρξαν τελείως διαφορετικοί. Ο Βέρντι δεν φαίνεται να ήταν ιδιαίτερα ευέξαπτος και ενδιαφερόταν πραγματικά για τους συνανθρώπους του, ενώ ο Βάγκνερ ήταν κυκλοθυμικός και ενδιαφερόταν μόνο για τον εαυτό του και το έργο του. Η ιστορία ονόμασε τον Βέρντι εθνικό ήρωα της Ιταλίας, ενώ για τον Βάγκνερ κανείς δεν μπορεί να πει τι είναι τελικά, αφού η ετυμολογία ακόμα εκκρεμεί και θα εκκρεμεί. Και όσο για το έργο τους, λέγεται ότι κάθε βράδυ, ανά πάσα στιγμή στον κόσμο, κάπου παίζεται μια *Τραβιάτα*. Ο Βάγκνερ βέβαια έχει δικό του θέατρο, χτισμένο με δικές του προδιαγραφές, όπου κάθε χρόνο πραγματοποιείται το δικό του φεστιβάλ. Επομένως, τι μας μένει από τη σύγκριση;

Το κοινό. Είτε μας αρέσει, είτε όχι, οι ακροατές είναι εκείνοι που τελικά έχουν τον τελευταίο λόγο. Όσο λοιπόν θα υπάρχουν άνθρωποι που θα συγκινούνται από τις συνθέσεις των δύο αυτών καλλιτεχνών, που θα ζητάνε να ακούσουν τα έργα τους ξανά και ξανά και όσο υπάρχει έστω και ένα άτομο στον πλανήτη που θα σιγομουρμουρίζει μία μελωδία τους, οι δυο τους θα υπάρχουν ακόμα. Γιατί, μέσα από την υπερβατική δύναμη του θεάτρου και της μουσικής, συνδυασμένα σε ένα αρμονικό σύνολο, τόσο ο Βέρντι, όσο και ο Βάγκνερ μας δίνουν φερά στη σκέψη και τη φαντασία, μας ανοίγουν νέους ορίζοντες και μας κάνουν καλύτερους ανθρώπους. Αρκεί μόνο να ακούσουμε με προσοχή...

Κατερίνα Καϊμάκη

RICHARD WAGNER (1813-1883)

«ΕΙΔΥΛΛΙΟ ΤΟΥ SIEGFRIED»

Από τη μεγάλη τετραλογία *Το δαχτυλίδι των Νιμπελούγκεν* του Βάγκνερ υπάρχουν διάφορα ορχηστρικά αποσπάσματα, όπως *Η είσοδος των θεών στη Βαλχάλα*, *Ο καλπασμός των Βαλκυριών*, *Το ταξίδι του Ζίγκφρηντ στο Ρήνο* και άλλα, που παρουσιάζονται ανεξάρτητα σε συναυλίες. Αυτά τα αποσπάσματα βασίζονται συνήθως σε εξαγγελτικά θέματα και μοτίβα ή ολόκληρες ορχηστρικές ενότητες από τα μελοδράματα του συνθέτη.

Αντιθέτως, το *Ειδύλλιο του Ζίγκφρηντ* είναι μια ξεχωριστή σύνθεση, την οποία ο συνθέτης έγραψε κρυφά το 1870 για να κάνει έκπληξη στη γυναίκα του. Οι χρονιές 1869 και 1870 ήταν ιδιαίτερα ευνοϊκές για τον Βάγκνερ. Μετά την εγκατάστασή του στο Τρίμπσεν, κοντά στη Λουκέρνη, μαζί με τα παιδιά του και την Κόζιμα, η οποία πήρε το πολυπόθητο διαζύγιο από τον Χανς φον Μπύλοφ, ο Βάγκνερ ασχολήθηκε εντατικά με την ολοκλήρωση της τετραλογίας του *Δαχτυλιδιού*.

Το καλοκαίρι του 1869 ολοκληρώνει τη σύνθεση της όπερας *Ζίγκφρηντ* και στο διάστημα αυτό γεννιέται το τρίτο του παιδί (6 Ιουνίου 1869), το οποίο αποκτά και το όνομα του πρωταγωνιστή. Στη συνέχεια, ο Βάγκνερ ασχολείται με το τελευταίο μέρος της τετραλογίας, το *Λυκόφως των Θεών*.

Μετά τον επίσημο γάμο του με την Κόζιμα, στις 25 Αυγούστου 1870, ο ευτυχισμένος Βάγκνερ συνθέτει το *Ειδύλλιο του Ζίγκφρηντ*, βασισμένος σε θέματα από τη Β' και την Γ' πράξη του μελοδράματος. Θα το παρουσιάσει στις 25 Δεκεμβρίου 1870 με μια μικρή ορχήστρα στο σπίτι του για τα γενέθλια της συζύγου του. Έτσι το έργο είναι μια μουσική αφιέρωση στη γυναίκα του και παρουσιάζει ιδιαίτερη λεπτότητα και εσωτερικότητα, σε συνδυασμό με τα ευγενικά θέματα του *Ζίγκφρηντ*.

Evelin Voigtmann

(Διάρκεια: 20')

RICHARD WAGNER (1813-1883) / HANS WERNER HENZE (1926-2012)

WESENDONCK LIEDER: ΠΕΝΤΕ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΓΙΑ ΣΟΠΡΑΝΟ ΚΑΙ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΔΩΜΑΤΙΟΥ

Ο Βάγκνερ, καταζητούμενος από την αστυνομία για τη συμμετοχή του στην επανάσταση της Δρέσδης το 1849, βρίσκεται άσυλο στην Ελβετία. Εκεί δέχεται ευχαρίστως την προσφορά του πλούσιου εμπόρου Όττο Βέζεντονκ να μείνει σε ένα σπιτάκι κοντά στη βίλα του, καταβάλλοντας ένα συμβολικό αντίτιμο. Το 1857, ο Βάγκνερ συνδέεται στενά με τη γυναίκα του Βέζεντονκ, Ματίλντε και επηρεασμένος από τη σχέση του αυτή διακόπτει τη δουλειά του στον *Ζίγκφρηντ*, για να ασχοληθεί με μια άλλη όπερα, με τίτλο *Tristan und Isolde* (*Τριστάνος και Ιζόλδη*). Πρώτα έγραψε το κείμενο και έπειτα το διάβαζε κάθε βράδυ στην Ματίλντε, η οποία, εμπνευσμένη από αυτό έγραψε πέντε ποιήματα.

Από το Νοέμβριο του 1857 μέχρι το Μάιο του 1858 ο Βάγκνερ μελοποιεί τα πέντε αυτά ποιήματα για σοπράνο και πιάνο. Η σύνθεση των τραγουδιών αυτών είναι σημαντική, διότι συμπίπτει χρονικά με τη σύνθεση του *Τριστάνου* (Α' και Β' πράξη) και επηρεάζει το μουσικό δράμα, αφού σε δύο τραγούδια ο Βάγκνερ προσχεδιάζει τη μουσική του *Τριστάνου*: το *Träume* (*Όνειρα*) αναφέρεται στη Β' πράξη του *Τριστάνου* (στο τραγούδι της Μπρανγκένε) και το *Im Treibhaus* (*Στο θερμοκήπιο*) είναι ένα σκίτσο για την αρχή της Γ' πράξης της όπερας.

Το πιο απλό τραγούδι από τα πέντε είναι το πρώτο, με τίτλο *Der Engel* (*Ο άγγελος*), όπου με τη χαρακτηριστική μελωδική του γραμμή ο Βάγκνερ εκφράζει την εμφάνιση ενός αγγέλου, υποστηρίζοντας και αρμονικά την αιθέρια μορφή. Το δεύτερο τραγούδι, *Stehe still!* (*Μείνε ακίνητος!*), περιγράφει μέσα από ένα έντονο μοτίβο των βιολιών (ΝΤΟ-Ελάσσονα), σε συνδυασμό με τα παρεστιγμένα της φωνής (τα οποία αντιστοιχούν στο δακτυλικό μέτρο του ποιήματος), το γύρισμα του «τροχού του χρόνου». Σιγά-σιγά ο ρυθμός του ποιήματος ηρεμεί και ακολουθεί αντίστοιχα η μουσική, ώσπου εξαφανίζονται τελείως οι μικρές αξίες, ενώ ήρεμες και φωτεινές συγχορδίες τονίζουν την αιωνιότητα την οποία εξερευνά ο άνθρωπος (ΝΤΟ-Μείζονα).

Στο *Im Treibhaus* (*Στο θερμοκήπιο*) εκφράζεται βαριά και με πάθος η νοσταλγία των τροπικών φυτών που βρίσκονται μακριά από την πατρίδα τους, μια νοσταλγία την οποία μοιράζεται και η Ματίλντε Βέζεντονκ. Και η ατμόσφαιρα αυτού του τραγουδιού ταιριάζει με τη σκηνή, ενώ η μελωδία του εμφανίζεται και στον *Τριστάνο*.

Το τέταρτο τραγούδι, *Schmerzen* (*Πόννοι*), αρχίζει θρηνητικά, συμβολίζοντας τον ήλιο που δύνει-πεθαίνει. Η ανατολή του ήλιου, όμως, σημαίνει καινούργια ζωή και η μουσική ανταποκρίνεται αμέσως στον θρίαμβο της φύσης, η οποία ακόμη και μέσα από πόνους δίνει έντονη χαρά.

Το τελευταίο τραγούδι, *Träume* (*Όνειρα*), είναι η τελειωτική κορύφωση του κύκλου αυτού. Είναι χαρακτηριστικό το μοτίβο για τη λέξη "*Träume*" στα πνευστά, που στηρίζεται από ένα «ηχητικό χαλί» στα έγχορδα. Χρωματικά κινείται και η φωνή. Στο τραγούδι αυτό παρουσιάζεται εμφανέστερα το ιδεώδες του συνθέτη, δηλαδή η ατέλειωτη μελωδία. Το *Träume* είναι το μόνο τραγούδι που είχε ενορχηστρώσει ο ίδιος ο Βάγκνερ, διότι το προόριζε για μια παρουσίαση με βιολί και ορχήστρα κάτω από το παράθυρο της Ματίλντε στα γενέθλιά της, στις 23 Δεκεμβρίου 1857.

Τα υπόλοιπα τέσσερα τραγούδια τα ενορχήστρωσε πολύ αργότερα ο βοηθός μαέστρου στο Μπαϊρόιτ, Φέλιξ Μοτλ (1856-1911) για μεγάλη ορχήστρα. Σχετικά πρόσφατα έγιναν και νέες ενορχηστρώσεις των τραγουδιών αυτών. Μια από αυτές είναι και η πολύ ενδιαφέρουσα ενορχήστρωση για ορχήστρα δωματίου (1976) του Χανς Βέρνερ Χέντσε (1926-2012), η οποία και παρουσιάζεται απόψε.

Evelin Voigtmann

1. *Der Engel* (Ο άγγελος), 2. *Stehe still!* (Σταμάτα!), 3. *Im Treibhaus* (Στο θερμοκήπιο), 4. *Schmerzen* (Πόννοι), 5. *Träume* (Όνειρα)

(Διάρκεια: 23')

GIUSEPPE VERDI (1813-1901)

SINFONIA SE PE-MEIZONA ΓΙΑ ΟΡΧΗΣΤΡΑ

Έχει ιδιαίτερο ενδιαφέρον να γνωρίσει κανείς τα πρωτόλεια έργα μεγάλων συνθετών και μάλιστα σε ένα διαφορετικό είδος από εκείνο στο οποίο καταξιώθηκαν, που στην περίπτωση του Βέρντι αφορά την καθαρά ορχηστρική μουσική, ένα είδος το οποίο τον απασχόλησε ελάχιστα. Η *Sinfonia se PE-Mείζονα* γράφτηκε πιθανώς μεταξύ 1836 και 1838, όταν ο Βέρντι ανέλαβε τη θέση του διευθυντή της μουσικής στο Μπουσέτο και παντρεύτηκε την Μαργκερίτα Μπαρέτσι, την κόρη του ευεργέτη του. Δεν υπάρχουν πληροφορίες αν ο συνθέτης έγραψε αυτή τη «συμφωνία» σε PE ως εισαγωγή για κάποια όπερα, είτε για εκδήλωση ή για ένα οικογενειακό γεγονός, όπως συνέβη με τη *Sinfonia se ΝΤΟ-Μείζονα*, την οποία λέγεται πως έγραψε για τη γέννηση του δεύτερου παιδιού του (1838).

Παρόλο που ο Βέρντι ονόμασε και τα δύο αυτά έργα «συμφωνία», η δομή τους παραπέμπει στον παλιό ιταλικό τύπο της εισαγωγής στην όπερα του 18^{ου} αιώνα και όχι στον τετραμερή κύκλο της κλασικής συμφωνίας. Ειδικά η *Sinfonia se PE-Mείζονα* περιλαμβάνει αυτά τα χαρακτηριστικά, καθώς ξεκινά με μία σύντομη εισαγωγική ενότητα σε μεγαλόπρεπο χαρακτήρα, την οποία διαδέχεται η κύρια ενότητα σε allegro. Εδώ κυριαρχούν δύο διαφορετικά θέματα: ένα δυναμικό στην αρχή και ένα λυρικό αργότερα, τα οποία εναλλάσσονται. Το λυρικό θέμα παρουσιάζεται την πρώτη φορά από το φλάουτο και τη δεύτερη από το όμποε, ενώ στη συνέχεια συνδυάζεται αρμονικά μαζί με το φλάουτο. Όλο το έργο θα κλείσει με μία θριαμβευτική coda.

Η όλη επεξεργασία είναι άρτια, με σαφείς επιρροές άλλων συνθετών εκείνης της περιόδου. Η μελωδική ευφυΐα του τότε νεαρού συνθέτη ωστόσο είναι εμφανής και έτσι θαυμάζει κανείς ακόμη περισσότερο τη μεγάλη εξέλιξη του Verdi.

Evelin Voigtmann

(Διάρκεια: 5')

GIUSEPPE VERDI (1813-1901)

INNO DELLE NAZIONI, ΚΑΝΤΑΤΑ ΓΙΑ ΤΕΝΟΡΟ, ΧΟΡΩΔΙΑ ΚΑΙ ΟΡΧΗΣΤΡΑ

Το 1862 μια επιτροπή από την διοργάνωση της Διεθνούς Έκθεσης του Λονδίνου είχε παραγγείλει από διάφορους συνθέτες να γράψουν ένα εορταστικό έργο. Από τη Γερμανία ανταποκρίθηκε ο Τζιάκομο Μαγιερμπέερ, από τη Γαλλία ο Ντανιέλ Ωμπέρ και από τη Μεγάλη Βρετανία ο Ουίλιαμ Μπένετ. Μετά την άρνηση του Τζοακίνο Ροσσίνι, η σύνθεση του κομματιού που εκπροσώπηε την Ιταλία, ανατέθηκε στον Βέρντι, ο οποίος μόλις είχε ολοκληρώσει την όπερα *Η Δύναμη του Πεπρωμένου*.

Η Ιταλία το 1861 έγινε, ύστερα από πολλές μάχες, ένα ενωμένο βασίλειο, και ο Βέρντι βρήκε στον μόλις 20άχρονο ποιητή και συνθέτη Αρίγκο Μπόιτο (1842-1918) μια αδελφή ψυχή, που του έγραψε ένα κείμενο για την καντάτα, στο πνεύμα της ειρήνης και αδελφοποίησης των λαών. Ωστόσο, ο Βέρντι άλλαξε το τέλος του ποιήματος για τη συγκεκριμένη περίπτωση.

Ο Βέρντι ολοκλήρωσε την καντάτα *Inno delle Nazioni* (Υμνος των Εθνών) τον Μάρτιο του 1862, όμως το δικό του έργο δεν παίχτηκε μαζί με τις εισαγωγές των Μαγιερμπέερ, Ωμπέρ και την *Ωδή* του Μπένετ στα εγκαίνια της Διεθνούς Έκθεσης, αλλά αργότερα, στις 24 Μαΐου 1862 στην Βασιλική Όπερα του Λονδίνου. Διηύθυνε ο Λουίτζι Αρντίτι, ενώ τον σόλο τενόρο αντικατέστησε η σοπράνο Τερέζ Τιετιέν.

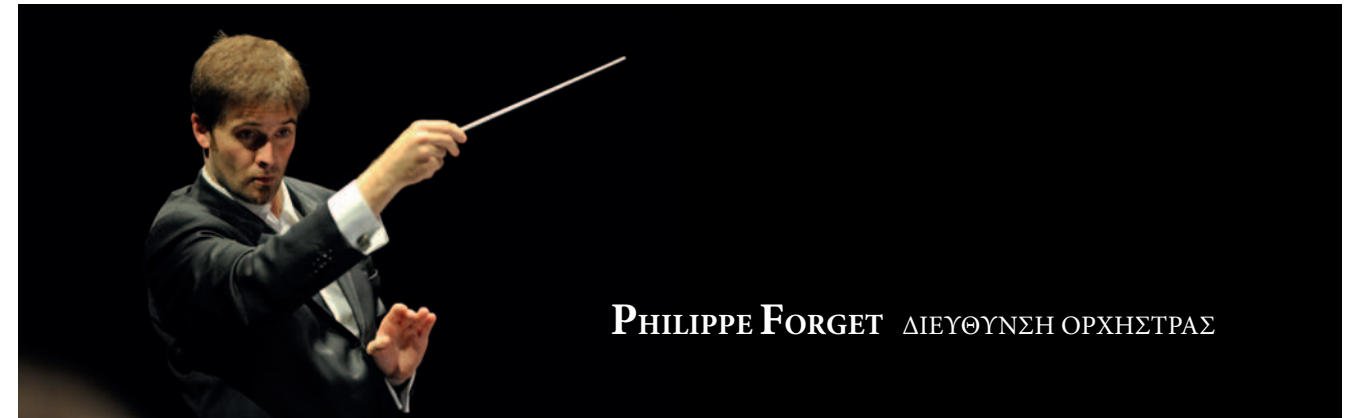
Ο Βέρντι χώρισε το κείμενο σε διάφορα τμήματα. Ύστερα από μια σύντομη εισαγωγή της ορχήστρας σε μεγάλο πρεπο και ευγενικό ύφος, αρχίζει η χορωδία με ένα δοξαστικό *Gloria*. Ακολουθεί το σόλο του τενόρου *Spettacolo sublime!*, αρχικά σε ύφος ρετσιτατίβου, στο οποίο γίνεται μια ιστορική αναδρομή στην αθλιότητα των περασμένων πολέμων. Στη συνέχεια υμνεί την περίοδο ειρήνης και καλεί τους λαούς σε αδελφική φιλία. Μια χαρακτηριστική μελωδία, που αναδεικνύει το *Signor, che sulla terra* σε προσευχή, επαναλαμβάνεται από την χορωδία. Ακολουθεί ο χαιρετισμός της Αγγλίας *Salve, Inghilterra* και της Γαλλίας *O Francia*, όπου ο Βέρντι εισάγει με την ορχήστρα τον αγγλικό ύμνο *God Save the Queen* (τότε κυβερνούσε η βασίλισσα Βικτώρια) και την *Μασσαλιώτιδα* αντίστοιχα. Στη συνέχεια αναφέρει τον ιταλικό ύμνο *O Italia, o Italia, o patria mia*, που τότε ήταν ένα τραγούδι της ιταλικής αντίστασης του 1847, και μόλις το 1947 έγινε προσωρινός εθνικός ύμνος της Ιταλίας (επίσημα πλέον από το 2005).

Η καντάτα κορυφώνεται με ένα φουγκάτο στο θέμα της *Μασσαλιώτιδας*, ενώ στη συνέχεια περιπλέκονται και οι τρεις ύμνοι αντιστικτικά μεταξύ τους. Το έργο καταλήγει, ύστερα από την επαναφορά της προσευχής και μια μικρή «καθυστέρηση» σε ρίαντο, με ένα θριαμβευτικό *Gloria*. Το έργο έχει ιδιαίτερο μουσικό ενδιαφέρον διότι ορισμένα σημεία της καντάτας προμηνύουν στοιχεία της *Αϊντα* (1870).

Αξίζει να σημειωθεί, πως ο Αρτούρο Τοσκανίνι, ο οποίος αυτοεξορίστηκε στην Αμερική, διηύθυνε την καντάτα αυτή τον Ιούλιο του 1943 στη Νέα Υόρκη με την ορχήστρα του NBC και πρόσθεσε στο τέλος και τη *Διεθνή* της Σοβιετικής Ένωσης και τον *Εθνικό Ύμνο* των Ηνωμένων Πολιτειών σε δική του εννοχρήστρωση. Με αυτό τον τρόπο έδωσε ένα πολιτικό μήνυμα μέσα από την μουσική, ενώνοντας τους τέσσερις κύριους συμμάχους εναντίον του Χίτλερ και της Γερμανίας. Το ίδιο έργο παρουσίασε ο Τοσκανίνι το 1944 σε ένα ντοκιμαντέρ μικρού μήκους, το οποίο βραβεύτηκε το 1945 με Όσκαρ.

Evelin Voigtmann

(Διάρκεια: 13')

PHILIPPE FORGET ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑΣ

Ο Philippe Forget πραγματοποίησε το ντεμπούτο του στο πλαίσιο των σπουδών του με τον Philippe Cambreling και στη Βουδαπέστη με τον Wolfgang Harrer. Στη συνέχεια συμμετείχε στις παραγωγές του James Conlon με την Όπερα της Βασιλίας για δύο σεζόν.

Ως τακτικός προσκεκλημένος μαέστρος της Εθνικής Όπερας της Λυών, έχει διευθύνει την παγκόσμια πρεμιέρα του έργου *Terre et cendres* του Jerome Combier (2012, σε παραγωγή Yoshi Oida), καθώς και την Γαλλική πρεμιέρα του έργου *In the Penal Colony* (2008, σε παραγωγή Richard Brunel), ενώ έχει εμφανιστεί σε αίθουσες όπως Athenee Theatre, Rouen's Opera και Besançon's Opera-Theatre. Διευθύνει τακτικά συναυλίες της Εθνικής Λυρικής Ορχήστρας της Λυών.

Το 2009 κλήθηκε να διευθύνει τον *Don Giovanni* του Μότσαρτ (σε παραγωγή Tim Carrol) στο Διεθνές Φεστιβάλ του Verbier (Ελβετία). Λαμβάνοντας μέρος στο Amazonas Opera Festival από το 2005 μέχρι το 2011 διηύθυνε αρκετά προγράμματα στούντιο-όπερας, σε συνεργασία με το Ομοσπονδιακό Πανεπιστήμιο του Belem και το Teatro de Paz (Βραζιλία). Το 2012 διηύθυνε τη Νυχτερίδα του Γιόχαν Στράους (σε παραγωγή Benoit Benichou) για το Ανώτατο Εθνικό Ωδείο της Λυών.

Ως συνθέτης και αρχιμουσικός, ο Philippe Forget δημιούργησε την «Awatsihu», μία παιδική όπερα με τη χορωδία Solistes de Lyon/Bernard Tétu. Συνέθεσε και τη μουσική και το λιμπρέτο και βραβεύτηκε από το Ίδρυμα Beaumarchais. Το 2011 διηύθυνε το Μπαλέτο της Εθνικής Όπερας του Μπορντώ στον *Μεσσία* του Χέντελ, σε χορογραφία του Mauricio Wainrot. Το 2012 η όπερα-δωματίου του Μάκβεθ, παρουσιάστηκε από την Compagnie de l'Opéra Théâtre και τους σολίστ της Εθνικής Ορχήστρας της Λυών.

Ο Philippe Forget υπηρέτησε την Καμεράτα της Βουργουνδίας ως αναπληρωτής μαέστρος, ενώ διορίστηκε μόνιμος προσκεκλημένος μαέστρος στην Περιφερειακή Ορχήστρα της Bayonne Cote Basque το 2008, όπου διηύθυνε πολλές συμφωνικές παραγωγές.

Υπήρξε βοηθός των James Conlon, Kazushi Ono, Johannes Debus, Gerard Korsten και Stefano Montanari.

Ο Philippe Forget είναι θερμός υποστηρικτής της κλασικής, αλλά και της σύγχρονης γαλλικής μουσικής και συχνά διευθύνει έργα των M. Ravel, Cl. Debussy, F. Poulenc, D. Milhaud, G. Pierné, O. Greif, Ph. Fénelon, Ph. Hersant, και V. D'Indy.

Η σταδιοδρομία του περιλαμβάνει επίσης συμμετοχές σε διάφορα φεστιβάλ, στη Γαλλία και το εξωτερικό, όπως το Verbier Festival (Ελβετία), Edinburgh International Festival (Ηνωμένο Βασίλειο), Ramsgate Spring Festival (Ηνωμένο Βασίλειο), Festival ENARTE and Teatro da Paz (Βραζιλία), Cami Hall and Brandeis University (Η.Π.Α.), Ambronay Festival (Γαλλία), Automne en Normandie (Γαλλία), Choralies de Vaison-la-Romaine (Γαλλία), France Musique (Γαλλία), Paris Opera Studio (Γαλλία), καθώς και εκπομπές σε ραδιοφωνικούς και τηλεοπτικούς σταθμούς σε Λίβανο και Βραζιλία.

STEPHANIE FRIEDE ΣΟΠΡΑΝΟ

Η Stephanie Friede, είναι μία από τις πιο περιζήτητες και διεθνούς φήμης σοπράνο. Γεννήθηκε στη Νέα Υόρκη και είναι απόφοιτη του πανεπιστημίου Julliard και του Ωδείου του Oberlin.

Με μεγάλη καριέρα στο διεθνές μουσικό στερέωμα έχει εμφανιστεί στις μεγαλύτερες όπερες, όπως στο New National Theatre του Τόκιο, στην όπερα της Νέας Υόρκης, στην όπερα Vlaamse στην Αμβέρσα, στην όπερα της Ζυρίχης, στο Φεστιβάλ Maggio Musicale Fiorentino της Φλωρεντίας, στην όπερα της Βαρκελώνης, της Γενεύης, της Δρέσδης, του Αμβούργου, της Βιέννης, του Σινσινάτι, του Γκέτεμποργκ, του Ντίσελντορφ. Επίσης έχει εμφανιστεί στην Deutsche Oper Berlin, στην Berlin State Opera, στο Royal Opera House του Covent Garden του Λονδίνου, στο Teatro dell'opera της Ρώμης, στην Όπερα της Βασίλης στο Παρίσι, στη Miami Grand Opera, στην English National Opera, στην Opera North στο Leeds.

Στη διάρκεια της καριέρας της είχε τη χαρά να συνεργαστεί με τις καλύτερες ορχήστρες παγκοσμίως και με πολλούς φημισμένους μαέστρους, όπως τους Christian Thielemann, Fabio Luisi, Franz Welser-Möst, Bertrand de Billy, Mark Elder, Ulf Schirmer, Simon Rattle, Kurt Masur, Riccardo Chailly, Valery Gergiev, Marcello Viotti.

Εκτός από τις εμφανίσεις της στις όπερες η Friede έχει ερμηνεύσει σημαντικά έργα, όπως τη *Συμφωνία αρ. 8* του Mahler υπό τη μπαγκέτα του Riccardo Chailly στο Άμστερνταμ, τη *Συμφωνία αρ. 14* του Shostakovich στη Ζυρίχη, τη σύνθεση *Glagolitic Mass* του Janacek, τη *Συμφωνία αρ. 9* του Beethoven με τη Φιλαρμονική Ορχήστρα του Λονδίνου και με μαέστρο τον Kurt Masur.

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΠΑΚΣΟΓΛΟΥ ΤΕΝΟΡΟΣ

Ο Δημήτρης Πακσόγλου γεννήθηκε στον Πειραιά.

Είναι απόφοιτος του Ωδείου Ατενέουμ (τάξη Κώστα Πασχάλη, Μαρίνας Κρίλοβιτς) και της Δραματικής Σχολής Βεάκη. Ως ηθοποιός συνεργάστηκε με σημαντικές θεατρικές σκηνές (Εθνικό Θέατρο, Θέατρο Τέχνης κλπ). Απέσπασε το πρώτο βραβείο στο διαγωνισμό Σ.Η.Μ.Ο, το δεύτερο βραβείο στον Πανελλήνιο Διαγωνισμό Κλασικού Τραγουδιού στη Θεσσαλονίκη και τιμητικές διακρίσεις στους διεθνείς διαγωνισμούς «Μαρία Κάλλας» (Αθήνα) και «Ελενα Ομπρατσόβα» (Αγία Πετρούπολη, Ρωσία).

Πρωτοεμφανίστηκε ως Κρέοντας (Οιδίπους Τύραννος του Λεονκαβάλλο) στην Όπερα Θεσσαλονίκης. Έχει ερμηνεύσει ρόλους όπως Δον Χοσέ (Κάρμεν), Ρανταμές (Αϊντα), Τουρίντου (Καβαλλερία Ρουστικάνο), Αρακίλ (Το κορίτσι απ' την Ναβάρρα του Μασνέ), Γκαστόνε (Τραβιάτα), Μίδας (Η ωραία Γαλάτεια, ΕΛΣ), Γουσταύος Γ' (Ένας χορός μεταμφιεσμένων, ΕΛΣ).

Έχει εμφανιστεί στην Εθνική Όπερα Λωρραίνης (Νανσύ, Γαλλία) στο έργο *Το Πορτρέτο του Μ. Βέινμπεργκ*, στο Στάδιο της Γαλλίας και πρόσφατα στην όπερα του Σαιντ Ετιέν. Τελευταία του εμφάνιση ήταν στον ρόλο του Ντε Γκριε στη *Μανόν Λεσκώ* του Πουτσίνι από την Ε.Λ.Σ.

Από τον Σεπτέμβριο του 2012 είναι μόνιμο στέλεχος της Εθνικής Λυρικής Σκηνής.

ΜΙΚΤΗ ΧΟΡΩΔΙΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Η "Μικτή Χορωδία Θεσσαλονίκης" αποτελεί συνέχεια της "Χορωδίας Θεσσαλονίκης", η οποία ιδρύθηκε το 1987 και αποτελείται από σπουδαστές και αποφοίτους Ανώτερων και Ανώτατων Μουσικών Σχολών. Στο ευρύτατο ρεπερτόριό της περιλαμβάνονται έργα Αναγέννησης, Κλασικής και Ρομαντικής περιόδου, ορατόρια, όπερες, musicals, έργα σύγχρονων Ελλήνων και ξένων συνθετών, καθώς και πρώτες εκτελέσεις έργων στην Ελλάδα και στο εξωτερικό.

Έχει εμφανιστεί κατ'επανάληψη στα "Δημήτρια", στα Μέγαρο Μουσικής Θεσσαλονίκης και Αθηνών, στο Ηρώδειο, στη Λυρική Σκηνή, στις Διεθνείς Μουσικές Ημέρες, στο Ελληνικό Φεστιβάλ, σε φεστιβάλ άλλων πόλεων της Ελλάδος και έχει συνεργαστεί με ελληνικές και ξένες Ορχήστρες σε όπερες και ορατόρια.

Έχει εμφανιστεί σε Κωνσταντινούπολη, Αρχαία Έφεσο, Ισπανία, Βιέννη, Βουδαπέστη, Πράγα, Ουαλία, Λονδίνο, Ρώμη, Φιλανδία, Αλβανία, Ρωσία και έχει τιμηθεί με Χρυσά, Αργυρά και Χάλκινα Μετάλλια στους Διεθνείς Διαγωνισμούς Αθηνών, Λανγκολέν και Ρώμης.

Συμμετείχε σε πολλές από τις επίσημες εκδηλώσεις του Οργανισμού Πολιτιστικής Πρωτεύουσας «Θεσσαλονίκη 97» με έργα διεθνούς ρεπερτορίου και έργα σε πρώτη εκτέλεση των Αδάμη, Αστρονίδη, Μπαλάτ, Σαμαρά, Καλομοίρη.

Πήρε μέρος στην Πολιτιστική Πρωτεύουσα «Πράγα 2000» με έργα Τσέχων συνθετών, παρουσία του συνθέτη Peter Eben και στην Πολιτιστική Πρωτεύουσα «Πάτρα 2006».

Από το 1993 συμπράττει με τη Συμφωνική Ορχήστρα του Δήμου Θεσσαλονίκης, τις Κρατικές Ορχήστρες Θεσσαλονίκης και Αθηνών, τη Συμφωνική Ορχήστρα της ΕΡΤ, τη Δημοτική Ορχήστρα του Βόλου και τις Συμφωνικές Ορχήστρες Πράγας, Σόφιας, Καϊμιτς, Βεσπφαλίας, Ρουμανίας, Ουαλίας και Άγκυρας.

Συνεργάστηκε με Έλληνες και ξένους μαέστρους, την Ε.Λ.Σ., την Όπερα Θεσσαλονίκης, το Κ.Θ.Β.Ε., το ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ. Βέροιας, την Πολιτιστική Ολυμπιάδα, το Υπουργείο Πολιτισμού, τους Δήμους Θεσσαλονίκης και Αθηναίων, όπως και με τους Μ. Θεοδωράκη, Γ. Μαρκόπουλο, Χ. Λεοντή, Ζ. Preisner και G. Bregovic.

Από το Σεπτέμβριο του 2001 συμμετέχει στην εναρκτήρια Συναυλία των "Δημητρίων" με έργα των Mahler, Beethoven, Haydn, Orff και στις Οπερετικές παραγωγές του Ο.Μ.Μ.Θ., όπως *Rigoletto*, *Momo*, *Madama Butterfly*, *Cavalleria Rusticana*, *The Marriage of Figaro*, *Lucia di Lammermoor*, *Il Trovatore*, *Turandot*, *I Puritani*, *Samson et Dalilah*, καθώς και σε ορατόρια και μεγάλα χορωδιακά έργα.

Έχει συνεργαστεί με την Όπερα Θεσσαλονίκης στις παραγωγές *Fledermaus*, *Aida*, *Pagliacci*, *Οιδίπους Τύραννος* και *Don Giovanni*. Τη Χορωδία από την ίδρυσή της διευθύνει η Μαίρη Κωνσταντινίδου.

ΜΑΙΡΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΟΥ

Γεννήθηκε στη Θεσσαλονίκη και είναι απόφοιτος του Κρατικού Ωδείου Θεσσαλονίκης των τάξεων πιάνου της κ. Καλαϊτζή και ανωτέρων θεωρητικών του κ. Μιμικού.

Σπούδασε Διεύθυνση με τους κ.κ. Αγραφιώτη, Erdei και Titner σε Ελλάδα, Ουγγαρία και Αγγλία αντίστοιχα.

Συνεργάστηκε με τις Κρατικές Ορχήστρες Θεσσαλονίκης και Αθηνών, τη Δημοτική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης, τη Συμφωνική Ορχήστρα της ΕΡΤ, τη Λυρική Σκηνή, την Όπερα Θεσσαλονίκης, το Ελληνικό Φεστιβάλ, το Κ.Θ.Β.Ε. καθώς και με τους Οργανισμούς Μεγάρου Μουσικής Θεσσαλονίκης και Αθηνών σε οπερετικές παραγωγές και σε ορατόρια.

Εμφανίστηκε στην Αμερική και Καναδά, σε Συναυλίες Μουσικής Δωματίου, εκπροσώπησε το Δήμο Θεσσαλονίκης στη Β' Biennale Νέων Καλλιτεχνών στη Βαρκελώνη και έχει ηχογραφήσει στην ΕΡΤ 3 και στο Γ' Πρόγραμμα.

Διηύθυνε στη Βουδαπέστη τη "Χορωδία Νέων Ευρώπης", στην Πράγα τη "Silesian Χορωδία", τη "Χορωδία Ραδιοφωνίας" της Στουτγκάρδης και τη "Χορωδία του Ινστιτούτου Kodaly" στην Ουγγαρία.

Προσκεκλημένη από την Πολιτιστική Πρωτεύουσα "Στοκχόλμη 98", διηύθυνε τη "Χορωδία της Ραδιοφωνίας της Στοκχόλμης" και τη "Χορωδία της Uppsala".

Κατέκτησε τη Β' Θέση στο Διεθνή Διαγωνισμό Νέων Μαέστρων Χορωδίας στην Πράγα το 1995.

Διευθύνει τη "Χορωδία Θεσσαλονίκης" από την ίδρυσή της με την οποία κατέκτησε ένα χρυσό, δύο αργυρά και τρία χάλκινα μετάλλια στους Διεθνείς Διαγωνισμούς Αθηνών, Langollen, Ρώμης και Τάμπερε, ενώ εμφανίστηκε σε Φεστιβάλ της Ελλάδος και του εξωτερικού όπως Βιέννης, Φλωρεντίας, Βενετίας, Πράγας, Σάλτσμπουργκ, Τίρανων, Αρχαίας Εφέσου, Κωνσταντινούπολης, Αγ. Πετρούπολης και Mascagni.

Επί σειρά ετών έχει διευθύνει τις χορωδίες *Θερμαϊκός, Αποφοίτων Ανατόλια, Νέου Ωδείου* και *Μουσικού Κολλεγίου*. Είναι καθηγήτρια του Κρατικού Ωδείου Θεσσαλονίκης, ενώ από το καλοκαίρι του 2004 διδάσκει και διευθύνει τη "Χορωδία Θερνής Ακαδημίας της Πράγας".

Θεσσαλονίκη και κλασική μουσική φέρνουν ασυναίσθητα στο μυαλό την Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης. Τα τελευταία πενήντα χρόνια η Κ.Ο.Θ. είναι ένα από τα πιο αντιπροσωπευτικά, εξαγωγίμα προϊόντα της πόλης και ένα από τα δύο σημαντικότερα συμφωνικά σχήματα της χώρας. Η Κ.Ο.Θ. έχει κατορθώσει να εντάξει την κλασική μουσική στην καθημερινότητα της πόλης με εκπαιδευτικά προγράμματα, εβδομαδιαίες συναυλίες, αλλά και διεθνείς δισκογραφικές παραγωγές. Ιδρύθηκε το 1959 από τον Σόλωνα Μιχαηλίδη και στα χρόνια που πέρασαν, μαέστροι με διεθνή καταξίωση έχουν αναλάβει την καλλιτεχνική της διεύθυνση, ενώ παράλληλα μεγάλα ονόματα, γνωστά στο διεθνές μουσικό στερέωμα, συνέπραξαν μαζί της. Σήμερα η Κ.Ο.Θ. αριθμεί 110 μουσικούς και καλλιτεχνικός διευθυντής της είναι ο Αλέξανδρος Μυράτ.

Εκτός από τις τακτικές συναυλίες της, οι οποίες παρουσιάζονται σε εβδομαδιαία βάση στην πόλη της Θεσσαλονίκης, η ορχήστρα έχει επενδύσει και σε αξιόλογα και πρωτότυπα προγράμματα, που συνδυάζουν περισσότερες από μια τέχνες ή είδη μουσικής, όπως την συνοδεία ταινιών βωβού κινηματογράφου, παραγωγές όπερας και μιπαλέτου, συναυλίες συμφωνικού ροκ, συναυλίες σε ασυνήθιστους χώρους. Στο πλαίσιο αυτό εντάσσονται και συναυλίες κοινωνικού χαρακτήρα για ευπαθείς ομάδες του πληθυσμού, εμφανίσεις σε φυλακές, νοσοκομεία, σχολεία και σε διάφορα κοινωνικά ιδρύματα.

Σαν συνέχεια της εκπαιδευτικής της παράδοσης, πραγματοποιούνται κάθε χρόνο προγράμματα, που στόχο έχουν την διάδοση της κλασικής μουσικής στις νεότερες γενιές. Ένα από αυτά είναι η πολιτική της «ανοιχτής πρόβας», όπου σχολεία από όλη την πόλη και την περιφέρεια έχουν την δυνατότητα να παρακολουθήσουν πρόβες των συναυλιών, να συνομιλήσουν με τους μουσικούς και να γνωρίσουν από κοντά τα όργανα της ορχήστρας. Μέρος της εκπαιδευτικής της δραστηριότητας αφιερώνεται στην ανάδειξη νέων ταλέντων, με διαγωνισμούς νέων καλλιτεχνών, στους οποίους προσφέρεται η δυνατότητα σύμπραξης με την ορχήστρα στα πρώτα βήματα της καλλιτεχνικής τους πορείας.

Πρωτοπορώντας στον ελληνικό χώρο, τα τελευταία χρόνια η Κ.Ο.Θ. συνεργάζεται με διεθνούς κύρους δισκογραφικές εταιρείες, όπως οι NAXOS, EMI, BIS σε ηχογραφήσεις με σπάνια και ξεχωριστά έργα, που αποσπούν εξαιρετικές κριτικές και βραβεία τόσο στην Ελλάδα, όσο και στο εξωτερικό.

Η Κ.Ο.Θ. πραγματοποιεί συναυλίες σε ολόκληρη την Ελλάδα. Κάθε χρόνο το πρόγραμμά της περιλαμβάνει περιοδείες και εμφανίσεις στην περιφέρεια και στα μεγάλα αστικά κέντρα, ενώ σταθερή είναι η παρουσία της στα μεγάλα μουσικά φεστιβάλ της χώρας. Τα τελευταία χρόνια έχει ταξιδέψει και στο εξωτερικό, πραγματοποιώντας συναυλίες σε Γαλλία, Ιταλία, Γερμανία, Τσεχία, Κύπρο και Κίνα.

Με την Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης έχουν συμπράξει κατά καιρούς σημαντικοί καλλιτέχνες και μαέστροι, γεγονός που επιβεβαιώνει ότι θεωρείται και στο εξωτερικό ένα από τα αξιόλογα σχήματα συμφωνικής μουσικής.

Από το 2007 η Κ.Ο.Θ. διαθέτει την δική της Αίθουσα Δοκιμών, επί της Λεωφόρου Νίκης, στην οποία πραγματοποιούνται συναυλίες μουσικής δωματίου και άλλες εκδηλώσεις.

ΟΙ ΜΟΥΣΙΚΟΙ ΤΗΣ Κ.Ο.Θ.

Καλλιτεχνικός Διευθυντής
Αλέξανδρος Μυράτ

Α' ΒΙΟΛΙΑ

Εξάρχοντες

Σίμος Παπάνας
Αντώνης Σουσαμάογλου

Κορυφαίοι Α'

Μίκης Μιχαηλίδης
Γιώργος Πετρόπουλος
Θοδωρής Πατσαλίδης

Tutti

Μαρία Σουέρεφ
Ευάγγελος Παπαδημήτρης
Εύη Δελφινόπουλου
Κρυστάλλης Αρχοντής
Γιώργος Κανδυλίδης
Ανδρέας Παπανικολάου
Γκρέτα Παπά

Μαρία Σπανού

Ευτυχία Ταλακούδη

Χριστίνα Λαζαρίδου

Γιώργος Γαρυφαλλάς

Έκτορας Λάμπας

Στράτος Κακάμπουρας

Ραΐσα Εφίμοβα

Β' ΒΙΟΛΙΑ

Κορυφαίοι Α'

Ανθούλα Τζιμα

Κορυφαίοι Β'

Αλκέτας Τζιαφέρης
Ντέιβιντ-Αλεξάντερ Μπόγκοραντ

Tutti

Μίμης Τοπσιδης
Θανάσης Θεοδωρίδης
Δέσποινα Παπαστεργίου

Isabelle Both

Ευαγγελία Κουζώφ

Πόπη Μυλαράκη

Ελευθέριος Αδαμόπουλος

Μαρία Εκλεκτού

Γιώργος Κουγιουμτζόγλου

Μικέλ Μιχαηλίδης

Ίγκορ Σελαμαζίδης

Ίγγα Συμονίδου

Αναστασία Μισυρλή

Νίκος Τσανακάς

Ιρέν Τοπούρια

ΒΙΟΛΕΣ

Κορυφαίοι Α'

Νεοκλής Νικολαΐδης
Χαρά Σειρά

Κορυφαίοι Β'

Αντώνης Πορίκης
Αλεξάνδρα Βόλτσιτς

Tutti

Φελίτσια Ποπίκα
Ειρήνη Παραλίκα
Χρήστος Βλάχος
Κατερίνα Μητροπούλου
Βιολέτα Θεοδωρίδου
Δημήτρης Δελφινόπουλος
Ρόζα Τερζιάν
Δημοσθένης Φωτιάδης
Παύλος Μεταξάς
Θανάσης Σουργκούνης

ΒΙΟΛΟΝΤΣΕΛΑ

Κορυφαίοι Α'

Βασίλης Σαΐτης
Απόστολος Χανδράκης
Ντμίτρι Γκουντιμόβ

Κορυφαίοι Β'

Λίλα Μανώλα

Tutti

Βίκτωρ Δάβαρης
Δημήτρης Πολυζωΐδης
Γιάννης Στέφος
Χρήστος Γρίμπας
Μαρία Ανισέγκου
Δημήτρης Αλεξάνδρου
Ιωάννα Κανάτσου
Ζόραν Στέπιτς

ΚΟΝΤΡΑΜΠΑΣΑ

Κορυφαίοι Α'

Χαράλαμπος Χειμαριός

Κορυφαίοι Β'

Γιάννης Χατζής
Ηρακλής Σουμμελίδης

Tutti

Ελένη Μπουλασίκη
Ειρήνη Παντελίδου
Λεωνίδα Κυρίδης
Μιχάλης Σαπουνηζής
Γιώργος Πολυχρονιάδης
Αγάπη Παρθενάκη

ΦΛΑΟΥΤΑ

Κορυφαίοι Α'

Νικόλαος Δημόπουλος
Όθωνας Γκόγκας

Κορυφαίοι Β'

Γιάννης Ανισέγκος
Μάλαμα Χατζή

Tutti

Νίκος Κουκός

ΟΜΠΟΕ

Κορυφαίοι Α'

Δημήτρης Καλπαξίδης
Δημήτρης Κίτσος

Κορυφαίοι Β'

Γιάννης Τσόγιας-Ραζάκοβ
Ντάριο Σαρτόρι
Παναγιώτης Κουγιουμτζόγλου

ΚΛΑΡΙΝΕΤΑ

Κορυφαίοι Α'

Κοσμάς Παπαδόπουλος
Χρήστος Γραονίδης

Κορυφαίοι Β'

Αλέξανδρος Σταυρίδης
Tutti
Βασίλης Καρατζίβας

ΦΑΓΚΟΤΑ

Κορυφαίοι Α'

Βασίλης Ζαρόγκας
Γιώργος Πολίτης

Κορυφαίοι Β'

Κώστας Βαβάλας
Μαρία Πουλιούδη
Tutti
Μαλίνα Ηλιοπούλου

ΚΟΡΝΑ

Κορυφαίοι Α'

Τραϊανός Ελευθεριάδης
Κορυφαίοι Β'

Βασίλης Βραδέλης
Παντελής Φειζός

Tutti

Δημήτρης Δεσποτόπουλος
Νικόλαος Μήτρος

ΤΡΟΜΠΕΤΕΣ

Κορυφαίοι Α'

Σπύρος Παπαδόπουλος
Γρηγόρης Νέτσας

Κορυφαίοι Β'

Γιώργος Λασκαρίδης
Tutti
Δημήτρης Κουρατζίνος

ΤΡΟΜΠΟΝΙΑ

Κορυφαίοι Α'

Φιλήμων Στεφανίδης
Αθανάσιος Ντάνες

Κορυφαίοι Β'

Φώτης Δράκος
Γιώργος Κόκκορας
Tutti
Ευάγγελος Μπαλάς

ΤΟΥΜΠΑ

Κορυφαίοι Α'

Γιώργος Τηνιακούδης
Παύλος Γεωργιάδης

ΤΥΜΠΑΝΑ

Κορυφαίοι Α'

Δημήτρης Βίττης
Βλαντιμίρ Αφανάσιεβ

ΚΡΟΥΣΤΑ

Κορυφαίοι Α'

Κώστας Χανής
Tutti
Ελευθέριος Αγγουριδάκης
Ντέλια Μιχαηλίδου

ΑΡΠΑ

Κορυφαίοι Α'

Κατερίνα Γίμα

ΠΙΑΝΟ

Κορυφαίοι Α'

Μαριλένα Λιακοπούλου

Έφορος Κ.Ο.Θ.: Ελένη Μπουλασίκη
Βοηθός Εφόρου: Εύη Δελφινόπουλου

Σ.Μ.Υ.Κ.Ο.Θ.:

Λ. Νίκης 73, 54622
Τηλ. 2310 257900 [εσωτ. 842]

* Οι μόνιμοι μουσικοί της Κ.Ο.Θ. αναφέρονται με σειρά αρχαιότητας

Η ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΗΣ ΚΟΘ

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Αλέξανδρος Μυράτ
artisticdirector@tssso.gr

ΑΝ. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ

Κέλλυ Μιμκοπούλου
management@tssso.gr

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΚΑΛ. ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ-
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

Μίνα Παπακωνσταντίνου
secretary@tssso.gr
schools@tssso.gr

ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ

Φίλιππος Χατζησίμου
philh@tssso.gr

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ

Μαρία Νιμμή
maria@tssso.gr

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ - ΠΡΟΒΟΛΗ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΥΠΟΥ

Σάκης Ιωαννίδης
pressoffice@tssso.gr

Νίκος Κυριακού
info@tssso.gr

ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟ

Μανώλης Αδάμος
economics@tssso.gr
Έφη Τερζή
accounting@tssso.gr

ΜΟΥΣΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ - ΑΡΧΕΙΟ

Θεοδώρα Καραμανίδου
library@tssso.gr

ΦΡΟΝΤΙΣΤΕΣ

Πέτρος Γιάντσης
Γιώργος Νιμπής

ΤΑΜΕΙΟ ΠΩΛΗΣΗΣ ΕΙΣΙΤΗΡΙΩΝ

Έλενα Παράσχου

ΤΙΜΕΣ ΕΙΣΙΤΗΡΙΩΝ Κ.Ο.Θ.

Πλατεία 18 €
Εξώστης - Θεωρεία 9 €

Μειωμένο – Ειδικές ομάδες 5 €

σε όλες τις ζώνες
(μαθητές, φοιτητές, σπουδαστές, σπουδαστές ωδείων,
πολύτεκνοι, άνεργοι)

Ομαδικά Εισιτήρια

Με την αγορά πέντε (5) εισιτηρίων της ίδιας κατηγορίας
παρέχουμε δωρεάν ένα (1) ακόμη εισιτήριο

Συνδρομητικά Εισιτήρια Κ.Ο.Θ.

Με την προαγορά εισιτηρίων για πέντε (5) συναυλίες της
Κ.Ο.Θ. η συνολική τιμή διαμορφώνεται ως εξής:

Πλατεία 45 €
Εξώστης - Θεωρεία 25 €
πληροφορίες στο τηλέφωνο: **2310 257900**

Κάτοχοι Ευρωπαϊκής Κάρτα Νέων σε όλες
τις παραγωγές της Κ.Ο.Θ. 5 €

Δεκτές πιστωτικές κάρτες

ΤΙΜΕΣ ΕΙΣΙΤΗΡΙΩΝ Κ.Ο.Θ. – ΣΥΜΠΑΡΑΓΩΓΕΣ

Συναυλία 12 & 13/ 10/2013 Συμπαράγωγή ΟΜΜΘ – ΚΟΘ
Τιμές εισιτηρίων: 30 €, 25 €, 20 €, 15 €, 10 € (μαθητικά,
φοιτητικά, σπουδαστές ωδείων, κάτοχοι κάρτας ανεργίας).

Συναυλία 4/11/2013 Συμπαράγωγή ΟΜΜΘ – ΚΟΘ
Τιμές εισιτηρίων: 18 €, 15 €, 10 €, 5 € (μαθητικά, φοιτητικά,
σπουδαστές ωδείων, κάτοχοι κάρτας ανεργίας).

Συναυλία 25/11 – 2/12/2013 Συμπαράγωγή ΟΜΜΘ – ΚΟΘ
Γενική είσοδος: 12 €, 8 € (μαθητικά, φοιτητικά, σπουδαστές
ωδείων, κάτοχοι κάρτας ανεργίας).

ΠΡΟΠΩΛΗΣΗ ΕΙΣΙΤΗΡΙΩΝ :

Εκδοτήριο ΚΟΘ, Πλατεία Αριστοτέλους,
Δευτέρα, Τετάρτη, Σάββατο 10:00-15:00
Τρίτη, Πέμπτη, Παρασκευή 10:00-14:00 & 17:00-21:00
Τηλ.: 2310 236990

Χ.Α.Ν. Θεσσαλονίκης,
Ν. Γερμανού 1, 54621, τηλ. 2310 241007

Δευτέρα-Παρασκευή 8:00-20:00
Σάββατο 8:00-14:00

Χ.Α.Ν. Καλαμαριάς,
Μουρουζηδών 12, 55132, τηλ. 2310 454700
Δευτέρα-Παρασκευή 9:00-13:00

Ιστοσελίδα: www.tssso.gr

Facebook: www.facebook.com/thessalonikistatesymphonyorchestra

[thessalonikistatesymphonyorchestra](http://www.facebook.com/thessalonikistatesymphonyorchestra)

Wagner - Verdi: 200 ΧΡΟΝΙΑ

11 Οκτωβρίου 2013 – 2 Φεβρουαρίου 2014

Αγ. Δημητρίου 159Α, 546 36 Θεσσαλονίκη, τηλ: 2310 247.111, φαξ: 2310 991610
www.teloglion.gr, e-mail: teloglion@teloglion.gr, Like us on Facebook, twitter.com/teloglion

ΜΕ ΤΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

ΜΕ ΤΗΝ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ:

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ – ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2013

Παρ 27/9/2013

21:00 Α.Π.Θ. – Αίθουσα Τελετών

Βάγκνερ – Βέρντι: Βίοι παράλληλοι

Διεύθυνση ορχήστρας: Philippe Forget

Σοπράνο: Stephanie Friede

Τενόρος: Δημήτρης Πακσόγλου

Μικτή Χορωδία Θεσσαλονίκης
(διδασκαλία Μαίρη Κωνσταντινίδου)

Σάβ 5/10/2013

20:30 Κοζάνη – Αίθουσα Τέχνης

Η Κ.Ο.Θ. ταξιδεύει

Έργα Ραβέλ, Μπετόβεν, Γκούλντα, Τάνσμαν

Διεύθυνση ορχήστρας:

Αλέξανδρος Μυράτ

Βιολοντσέλο: Χρήστος Γρίμπας

Κυρ 6/10/2013

20:30 Σέρρες – Θέατρο «Αστέρια»

Η Κ.Ο.Θ. ταξιδεύει

Έργα Ραβέλ, Μπετόβεν, Γκούλντα, Τάνσμαν

Διεύθυνση ορχήστρας:

Αλέξανδρος Μυράτ

Βιολοντσέλο: Χρήστος Γρίμπας

Σάβ 12 & Κυρ 13/10/2013

20:30 Αίθουσα «Φίλων της Μουσικής» - Μ.Μ.Θ.

Όπερα στο Μέγαρο

Τζουζέπε Βέρντι: Λα Τραβιάτα

Διεύθυνση ορχήστρας:

Amaury du Closel

Σκηνοθεσία: Pierre Thirion-Vallet

Βιολέτα: Noriko Urata

Αλφρέντο: Sean Roh

Ζερμόν: Pierre – Yves Pruvot

Συμπαρωγή: Ο.Μ.Μ.Θ., Κ.Ο.Θ., 48α

Δημήτρια

Παρ 18 & Σάβ 19/10/2013

20:00 Opéra-Théâtre de Clermont

Ferrand, Γαλλία

Η Κ.Ο.Θ. ταξιδεύει

Τζουζέπε Βέρντι: Λα Τραβιάτα

Διεύθυνση ορχήστρας: Amaury du Closel

Σκηνοθεσία: Pierre Thirion-Vallet

Βιολέτα: Noriko Urata

Αλφρέντο: Sean Roh

Ζερμόν: Pierre – Yves Pruvot

Σάβ 19/10/2013

21:00 Αίθουσα Δοκιμών Κ.Ο.Θ.

Τελικός Διαγωνισμού Κιθάρας «Νέοι Καλλιτέχνες»

Διεύθυνση ορχήστρας: Ανδρέας Τσελίκας

Κιθάρα: Θάνος Μήτσαλας και οι 3 προκριθέντες

Δευ 4 /11/2013

21:00 Αίθουσα «Φίλων της Μουσικής» - Μ.Μ.Θ.

Μουσικές του σινεμά

Έργα των Τσάπλιν, Ρότσα, Γκέρσουιν,

Ντελερού, Χέρμαν, Πετιζιράρ

Διεύθυνση ορχήστρας: Philippe Bender

Πιάνο: Απόστολος Παληός

Συμπαρωγή: Ο.Μ.Μ.Θ. - Κ.Ο.Θ.

Δευ 11/11/2013

21:00 Αίθουσα Δοκιμών Κ.Ο.Θ.

Μουσικ(οί) εν διωγμώ

Έργα των Θεοδωράκη, Τάνσμαν,

Βαλντόιφελ, Σούλχοφ

Διεύθυνση ορχήστρας:

Αλέξανδρος Μυράτ

Φλάουτο: Νικολός Δημόπουλος

Πιάνο: Δημήτρης Δημόπουλος

Βιολί: Σίμος Παπάνας

Βιόλα: Ντέιβιντ-Αλεξάντερ Μπόγκοραντ

Σάβ 16/11/2013

20:00 Auditorium de la Cité de la musique et de la danse

Στρασβούργο

Η Κ.Ο.Θ. ταξιδεύει

Μουσικ(οί) εν διωγμώ

Έργα των Θεοδωράκη, Τάνσμαν,

Βαλντόιφελ, Σούλχοφ

Διεύθυνση ορχήστρας:

Αλέξανδρος Μυράτ

Φλάουτο: Jae Ah Yoo

Πιάνο: Laurent Cabasso

Βιολί: Σίμος Παπάνας

Βιόλα: Ντέιβιντ-Αλεξάντερ Μπόγκοραντ

Δευ 25/11 έως Δευ 2 /12/2013

Αίθουσα «Φίλων της Μουσικής» - Μ.Μ.Θ.

Disney's «Fantasia» – Live in Concert

Διεύθυνση ορχήστρας: Στέφανος Τσιαλής

Συναυλίες για το κοινό: 25/11 – 2/12

29/11, ώρα 20:00,

30/11, ώρα 18:00, 1/12, ώρα 12:00

Συμπαρωγή: Ο.Μ.Μ.Θ. - Κ.Ο.Θ.

Παρ 13/12/2013

21:00 Α.Π.Θ. – Αίθουσα Τελετών

Το μακάβριο κοντσέρτο

Έργων των Ρ. Στράους, Γ. Κ. Μπαχ, Γκουνύ,

Σαιντ-Σανς, Ρόπαρτς

Διεύθυνση ορχήστρας:

Αλέξανδρος Μυράτ

Σοπράνο: Μαρίνα Βουλογιάννη

Κόντρα τενόρος: Raphael Mas

Δευ 23/12/2013

20:30 Χ.Α.Ν.Θ. - Κλειστό γήπεδο μπάσκετ
«Μίμης Τσικίνας»

Χριστούγεννα με την Κ.Ο.Θ.

Έργα των Κορέλι, Τσαϊκόφσκυ, Σαιντ-Σανς

Διεύθυνση ορχήστρας: Martin Lebel

Σοπράνο: Μυρσίνη Μαργαρίτη

Μέτζο σοπράνο:

Κασσάνδρα Δημοπούλου

Άλτο: Μαρία Λα Βίτα

Τενόρος: Φίλιππος Μοδινός

Μπάσος: Αρκάδιος Ρακόπουλος

Μικτή Χορωδία Θεσσαλονίκης

(διδασκαλία Μαίρη Κωνσταντινίδου)

Τετ 1/1/2014

19:00 Αίθουσα «Φίλων της Μουσικής» - Μ.Μ.Θ.

Πρωτοχρονιάτικη συναυλία

Έργα των Μπρίτεν, Προκόφιεφ, Μπιζέ

Διεύθυνση ορχήστρας:

Αλέξανδρος Μυράτ

Αφηγητής: Γιάννης Βούρος